

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

20.10.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Львів бере участь у фіналі конкурсу «Європейська столиця культури 2030». – Ксенія Білаш](#)

[«Відповідальність бути»: як Львів змагається за звання Європейської столиці культури 2030. – Олеся Котубей-Геруцька](#)

[Французький режисер Бертран Норман: Українці показують справжню ціну миру. – Ірина Голіздра](#)

[«Сучасна українська література стала новим дивом європейського культурного простору» – Карл Шльогель. – Віолетта Луньова](#)

[«Саме українці сьогодні платять ціну за той мир, який досі існує в Європі» – історик Карл Шльогель. – Катерина Яковленко](#)

[Історик Карл Шльогель: «Повернення України на ментальну мапу Європи – велика робота». – Оксана Щур](#)

[Варто пам'ятати – українців і поляків об'єднують ті самі культурні коди, – етнологиня Ольга Соляш. – Леся Вакуляк](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[У 2026 році росія збільшить фінансування пропаганди на 54%, – Сибіга. – Валерія Буняк](#)

[В Україні заблокували ютуб-канали Васильця і Шапошнікова. – Валерія Буняк](#)

Медіа

[Сталий розвиток медіа в умовах війни: нові виклики, можливості та роль донорів. – Ірина Семенюта](#)

[Редакції з дев'яти областей можуть отримати грант у межах ініціативи MediaGuard. – Діана Горон](#)

[House of Europe відкрив збір заявок на гранти міжнародної мобільності для медійників. – Марина Пилипенко](#)

[«Журналісти фіксують сьогоднішня, а письменники залишають його для вічності. Але іноді це – одні й ті самі люди». – Оксана Наумова](#)

[Цьогоріч в Україні заборонили понад 450 проросійських і піратських сайтів, – ініціатива «Чисте небо». – Діана Горон](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[«У чому святість конкретно Пушкіна?» – голова Інституту нацпам'яті Алфьоров про деколонізацію та «світ мертвих» у росії. – Олена Ремовська](#)

Мовні питання

[У Вікіпедії триває тиждень української мови](#)

Благодійність

[«Курган і Agregat» та Василь Байдак передали українській розвідці дрони-перехоплювачі. – Дарина Рубан](#)

Театр

[У Харкові відбудеться «Фестиваль перших п'єс». Що це таке? – Антон Малиновський](#)

Музика

[У Луцьку п'ять хорових колективів виконають твори композитора Максима Березовського](#)

[Українського співака Carpetman номінували на премію Європейського союзу. – Анастасія Большакова](#)

[Шльоп-шльоп-шльоп. Чи прокатять Олю Полякову на «Євробаченні»? – Лєна Чиченіна](#)

Візуальні мистецтва

[Три роботи сучасних українських митців у новій постійній експозиції Музею мистецтва в Лодзі. – Катерина Яковленко](#)

[«Я колекціоную рухи, жести або символічні знаки сьогодення»: бліц із художницею Аліною Соколовою. – Анастасія Курінська](#)

[У Києві та трьох містах покажуть евакуйовану з Покровська скульптуру «Оригамі Олень». – Микита Кишиневський](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[У Києві стартував дев'ятий фестиваль «Тиждень критики». – Валерія Буняк](#)

[КМКФ «Молодість» оголосив фільми Національного конкурсу та програми «Українські прем'єри». – Валерія Буняк](#)

[Режисер Сергій Маслобойщиков отримає почесного «Скіфського оленя» за внесок в українське кіномистецтво. – Ксенія Білаш](#)

[Український фільм «Тиха повінь» Дмитра Сухолиткого-Собчука – у головному конкурсі фестивалю IDFA. – Катерина Гладка](#)

[Український документальний фільм увійшов до шортлиста престижної кінопремії Європи. – Марія Примич](#)

[«Гра в кальмара» для невибагливих: рецензія на фільм «10 блогерят». – Ярослав Підгора-Гвяздовський](#)

[Десять великих камео у неспішній комедії. – Андрій Кокотюха](#)

[Фільм «Медовий місяць» вийшов на Київстар ТБ](#)

Література. Книговидання

[Який вигляд має український стенд на Франкфуртському книжковому ярмарку. – Євгенія Рубан](#)

[Знаходження сили одне в одному. Репортаж із 32 Львівського міжнародного BookForum. – Олеся Василюк](#)

[Конспект дискусії про літературу як безпечне місце пам'яті та травми. – Аліна Колотєєва](#)

[Чотирьох українських письменників номінували на премію Астрід Ліндгрен](#)

[У Чехії і Німеччині вийшли переклади трьох українських книжок про досвід війни](#)

Музейна справа

[Колекцію Острозького музею поповнило чотири картини з пам'ятками міста](#)

[У Херсоні відбулась фотодокументальна виставка про історію Каховської ГЕС
рф знищила третину будівлі краєзнавчого музею у Херсоні. – Дар'я Лобанок](#)

Охорона культурної спадщини

[КМДА включила до переліку пам'яток будинок, де працював гетьман Скоропадський. – Євгенія Рубан](#)

[Після десятиліть руйнації відреставрують фасад театру Заньковецької у
середмісті Львова. – Анастасія Большакова](#)

[На Львівщині за 6,6 млн грн відреставрували дерев'яну церкву XVII століття. –
Наталія Шутка](#)

[У Луцьку історичну будівлю на Драгоманова повернули у власність громади](#)

Бібліотечна справа. Читання

[У Львові відновили унікальну бібліотеку з виданнями про мистецтво. – Богдана
Чехович](#)

[Лобода виступила на весіллі футболіста Хайкіна, що «пишається російським
паспортом», – блогер. – Адріана Муллаянова](#)

Загальні питання

Львів бере участь у фіналі конкурсу «Європейська столиця культури 2030». – Ксенія Білаш

20 жовтня у Брюсселі у приміщенні Генерального директорату Єврокомісії з питань освіти, молоді, спорту та культури пройде фінал конкурсу «Європейська столиця культури 2030», в якому бере участь Львів. За це звання українська команда змагатиметься з містом Никшич (Чорногорія). Заявка, яку презентуватиме львівська команда, є результатом багаторічної роботи й об'єднаних зусиль сотень дієвців і діячок сфери культури. Її створення координував Інститут стратегії культури. У презентації заявки візьмуть участь мер Львова А. Садовий, заступниця міністерки культури та стратегічних комунікацій Г. Григоренко, директор УІ В. Шейко та ін. Результат конкурсу буде оголошено 21 жовтня. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/19/702379_lviv_bere_uchast_finali_konkursu.html

«Відповідальність бути»: як Львів змагається за звання Європейської столиці культури 2030. – Олеся Котубей-Геруцька

Про дипломатичну місію, значення конкурсу для України та львів'ян, а також про сенси, які команда України презентуватиме для Європи, розповідають артистичний директор Львова як кандидата на титул ЄСК 2030 Б. Шумилович і програмний директор Львова як кандидата на титул ЄСК 2030 Г. Семенчук. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1141536-vidpovidalnist-buti-ak-lviv-zmagaetsa-za-zvanna-evropejskoi-stolici-kulturi-2030/>

Французький режисер Бертран Норман: Українці показують справжню ціну миру. – Ірина Голіздра

«Мої знайомі в Києві порадили: якщо вночі буде гучно, ховайся у ванній або йди в укриття. Я обрав ванну. А під ранок уже пішов спати», – так розпочинає розмову французький режисер Бертран Норман, який приїхав до Києва на кілька днів. Під час однієї з ночей його перебування столиця України пережила чергову російську атаку, як і інші регіони країни. Норман – режисер, який знімає документальне кіно про українців, їхнє життя та мистецтво. У його творчому доробку – близько 15 фільмів на різні теми. З 2014 року Бертран регулярно приїжджає до України, працюючи над кількома власними проєктами, що досліджують українську культуру, історію та сучасність. В інтерв'ю він розповідає про те, як змінилася Україна та її люди за цей час, про поточні й майбутні проєкти, над якими він працює з українським співпродюсером, які українські проєкти були б цікаві західній аудиторії тощо. Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-frantsuzkiy-rezhiser-bertran-norman-ukraintsi-pokazuyut-spravzhnyu-tsinu-miru>

«Сучасна українська література стала новим дивом європейського культурного простору» – Карл Шльогель. – Віолетта Луньова

Карл Шльогель, лауреат премії миру німецьких книгарів та дослідник історії Східної Європи, наголосив на особливій ролі сучасної української літератури в інтерв'ю «Суспільне». Він охарактеризував її як справжнє диво, яке з'явилося в європейському просторі та стало важливим культурним та політичним символом, що підтверджує значимість України в історичному контексті Європи. За словами Шльогеля, сучасна українська література вирізняється серед нових авторів останніх десятиліть своєю унікальністю та привабливістю. Історик, відомий своїми дослідженнями про простір та пам'ять Східної Європи, стверджує, що саме завдяки творам українських письменників Європа отримує доступ до життя територій, що раніше залишалися поза увагою. А саме, до таких міст, як Одеса, Харків та Львів. «Вони навчаються, що Одеса, Харків, Львів – це частина європейської історії. І відкривають це не лише з новин, а й через голоси українських письменників», – зазначив він. Українська культура, на думку Шльогеля, допомагає формувати новий погляд на Європу як простір, що ґрунтується на стійкості, хоробрості та творчому потенціалі. Особливо це проявляється в умовах військових випробувань. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/60894/suchasna-ukrayinska-literatura-stala-novym-divom-yevropejskogo-kulturnogo-prostoru-karl-shlogel/>

«Саме українці сьогодні платять ціну за той мир, який досі існує в Європі» – історик Карл Шльогель. – Катерина Яковленко

Один із найбільш впливових нині європейських істориків Карл Шльогель є одним із завзятих адвокатів України в Європі, він відстоює потребу в обороні та поставках Україні зброї. Як історик він відомий своїми дослідженнями Центральної та Східної Європи, також багато уваги приділяв росії – це знання регіону дало йому можливість глибоко аналізувати дії росії. Від самого початку Шльогель публічно говорив про загрозу з боку путіна. Від початку російської агресії, з 2014 року, він частіше відвідує міста України, адже вважає, що розуміння історії дають простори та місця. І шкодує, що не знає української мови. В інтерв'ю Шльогель розповідає про те, як Україна змінює Європу та чому оборона є важливою складовою миру. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1134210-same-ukrainci-sogodni-platat-cinu-za-toj-mir-akij-dosi-isnue-v-evropi-istorik-karl-slogel/>

Історик Карл Шльогель: «Повернення України на ментальну мапу Європи – велика робота». – Оксана Щур

В інтерв'ю йдеться про різницю між Європою та кордонами Євросоюзу, про інтелектуальну сліпоту Європи щодо росії, про кризу мислення європейських гуманітарних студій тощо. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/17/701695_istorik_karl_shlogel_povernennya.html

Варто пам'ятати – українців і поляків об'єднують ті самі культурні коди, – етнологиня Ольга Соляш. – Леся Вакуляк

Ольга Соляш, польська дослідниця, етнологиня, перекладачка і волонтерка, в інтерв'ю розповідає про зв'язок української та польської культур, війну та емпатію. Докладніше:

<https://espreso.tv/svit-pro-ukrainu-varto-pamyatati-ukraintsiv-i-polyakiv-obednuyut-ti-sami-kulturni-kodi-etnologinya-olga-solyash>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

У 2026 році росія збільшить фінансування пропаганди на 54%, – Сибіга. – Валерія Буняк

Міністр закордонних справ України А. Сибіга зауважив, що росія підвищить фінансування пропаганди, попри певне скорочення військових витрат, що демонструє пріоритети держави-агресора. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244988/2025-10-20-u-2026-rotsi-rosiya-zbilshyt-finansuvannya-propagandy-na-54-sybiga/>

В Україні заблокували ютуб-канали Васильця і Шапошнікова. – Валерія Буняк

Як повідомив Центр протидії дезінформації, ці блогери поширювали через свої канали наративи, співзвучні російській пропаганді. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244951/2025-10-17-v-ukraini-zablokuvaly-yutub-kanaly-vasyltsya-i-shaposhnikova/>

Медіа

Сталий розвиток медіа в умовах війни: нові виклики, можливості та роль донорів. – Ірина Семенюта

Під час дискусійної панелі «Між змінами й сталістю: як змінилась підтримка медіа у 2025 році та що чекає нас у майбутньому» в рамках Donbas Media Forum представники донорських організацій, державних інституцій і медіаспільноти обговорили, які формати допомоги залишаються доступними, в яких напрямках працюють донори сьогодні та що саме медіа можуть зробити для того, щоб вижити й розвиватися в цих умовах. Участь в обговоренні взяли: директорка Internews International в Україні Д. МакКормак; директорка в Україні Інституту Висвітлення Війни та Миру М. Безкоровайна; національний радник по Україні International Media Support (IMS) Р. Кіфлюк; виконавча директорка Українського культурного фонду А. Образцова; співзасновник «ШоТам» – медіа позитивних новин та історій, військовослужбовець Окремої президентської бригади С. Колесніков; начальниця відділу Державного центра зайнятості М. Іщенко; програмна консультантка, European Endowment for Democracy (EED) Н. Клочун. Модерувала дискусію засновниця Between Media Agency В. Костенко-Кузнєцова. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244976/2025-10-19-stalyy-rozvytok-media-v-umovakh-viyny-novi-vykylyky-mozhlyvosti-ta-rol-donoriv/>

Редакції з дев'яти областей можуть отримати грант у межах ініціативи

MediaGuard. – Діана Горон

Програма «Партнерство за сильну Україну» (PFRU) оголосила конкурс грантів для незалежних регіональних і місцевих медіа в дев'яти областях України: Чернігівській, Донецькій, Дніпропетровській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Одеській, Сумській та Запорізькій. Гранти спрямовано на виробництво якісного, суспільно значущого контенту та його стабільне поширення в умовах війни. Крім фінансування, медіа отримують навчання, менторство та гнучкий моніторинг для підтримки професійних стандартів. Докладніше:

<https://detector.media/mozhlyvosti-dlya-media/article/244948/2025-10-17-redaktsii-z-devyaty-oblastey-mozhut-otrymaty-grant-u-mezhakh-initsiatyvy-mediaguard/>

House of Europe відкрив збір заявок на гранти міжнародної мобільності для медійників. – Марина Пилипенко

House of Europe оголосив збір заявок на отримання гранту міжнародної мобільності для медійників, який дасть можливість потрапити на професійний захід у ЄС або Великій Британії. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244960/2025-10-18-house-of-europe-vidkryv-zbir-zayavok-na-granty-mizhnarodnoi-mobilnosti-dlya-mediynykiv/>

«Журналісти фіксують сьогоднішня, а письменники залишають його для вічності. Але іноді це – одні й ті самі люди». – Оксана Наумова

У рамках Donbas Media Forum відбулася розмова «Від шпальт до форзаців: чому і як журналісти стають письменниками?», учасниками якої стали медійники, які видали власні книжки. Йшлося про те, що спонукало їх до написання книг, у чому вони бачать цінність такого формату подачі інформації, де шукають натхнення, як знаходять сили для цієї роботи та чи планують продовжувати. Учасники: програмний директор ГО «Детектор медіа», член наглядової ради Суспільного мовлення В. Міський, журналіст-фрилансер Ю. Луканов, кореспондент «Новая газета – Європа» Д. Дурнев, журналіст і письменник Д. Казанський та співзасновниця The Ukrainians Media та головна редакторка онлайн-журналу Reporters М. Паплаускайте. Модераторка – керівниця напрямку стратегічних партнерств DII Ukraine М. Вереїтіна. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244959/2025-10-18-zhurnalisty-fiksuyut-sogodennya-a-pysmennyyky-zalyshayut-yogo-dlya-vichnosti-ale-inodi-tse-odni-y-ti-sami-lyudy/>

Цьогоріч в Україні заборонили понад 450 проросійських і піратських сайтів, – ініціатива «Чисте небо». – Діана Горон

За 2025 рік в Україні заборонено 456 проросійських і піратських сайтів. Серед них – 324 сайтів-дзеркал вже заблокованих раніше ресурсів, 127 нових сторінок і 15 сайтів онлайн-телебачення, що транслювали російські телеканали. Про це йдеться у звіті ініціативи «Чисте небо» за три квартали 2025 року. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/38525/2025-10-17-tsogorich-v-ukraini-zaboronyly-ponad-450-prorosiyskykh-i-piratskykh-saytiv-initsiatyva-chyste-nebo/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

«У чому святість конкретно Пушкіна?» – голова Інституту нацпам'яті Алфьоров про деколонізацію та «світ мертвих» у росії. – Олена Ремовська

Голова Українського інституту національної пам'яті О. Алфьоров в інтерв'ю розповідає про враження від перших трьох місяців роботи на посаді голови УІНП, нинішнє становище України й росії у війні, про суперечки довкола деколонізації, військові кладовища та меморіали пам'яті полеглих українських героїв. Докладніше:

<https://suspilne.media/1141948-u-comu-svatist-konkretno-puskina-golova-institutu-nacpamati-alforov-pro-dekolonizaciju-ta-svit-mertvih-u-rosii/>

Мовні питання

У Вікіпедії триває тиждень української мови

З 16 жовтня до 9 листопада триває тиждень української мови у Вікіпедії. Ініціативу розпочато, щоб створити й відредагувати якомога більше статей, присвячених українській мові, літературі, видатним мовознавцям, митцям слова й мовним явищам в українськомовному розділі Вікіпедії. «Тиждень української мови у Вікіпедії – це нагода для кожного долучитися до поширення українського слова, зробити внесок у формування якісного українськомовного контенту й підвищити впізнаваність української культури у світі. Українська мова важлива, примножуймо її в інформаційному просторі», – зазначила т.в.о. міністра культури та стратегічних комунікацій Т. Бережна. Докладніше про умови участі:

<https://chytomo.com/tyzhden-ukrainskoi-movy/>

Благодійність

«Курган і Agregat» та Василь Байдак передали українській розвідці дрони-перехоплювачі. – Дарина Рубан

Бійці спецпідрозділу Nexus ГУР отримали 37 дронів-перехоплювачів «Техно Тарас». Їх придбали та передали музичний гурт «Курган і Agregat», стендап-комік В. Байдак і команда благодійного фонду «Повернись живим». Докладніше:

<https://shotam.info/kurhan-i-agregat-ta-vasyl-baydak-peredaly-ukrainskiy-rozvidtsi-drony-perekhopliuvachi/>

Театр

У Харкові відбудеться «Фестиваль перших п'єс». Що це таке? – Антон Малиновський

25–26 жовтня у харківському театрі «Нафта» відбудеться «Фестиваль перших п'єс» – спільна подія з «Театром Ветеранів». Раніше п'єси ветеранів і ветеранок уже лунали на різних сценах України: у Дніпрі, Сумах, Запоріжжі,

Полтаві. Проєкт є учасником когорти «Культура і права людини» в межах програми UNESCO Art-Lab for Human Rights and Dialogue. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/festival-of-first-plays/>

Музика

У Луцьку п'ять хорових колективів виконають твори композитора Максима Березовського

1 листопада у Луцьку в Соборі Святої Трійці відбудеться масштабний концерт «Луцький хоровий собор», присвячений 280-річчю від дня народження видатного українського композитора М. Березовського. У заході візьмуть участь п'ять хорових колективів, які об'єднують свої голоси для виконання творів українського барокового композитора. Ініціатором проєкту виступив В. Мойсіюк, диригент архієрейського хору «Оранта». За його задумом, захід має продемонструвати велич і красу української духовної музики через об'єднання різних хорових колективів міста. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/842754-u-lutsku-pyat-khorovikh-kolektiviv-vikonayut-tvori-kompozitora-maksima-berezovskogo>

Українського співака Carpetman номінували на премію Європейського союзу. – Анастасія Большакова

16 жовтня європейська музична премія Music Moves Europe Awards оголосила 15 молодих артистів-номінантів. Серед музикантів з усієї Європи зокрема відзначено Carpetman (раніше – Килиммен) – одного з колишніх учасників гурту Kalush Orchestra, який після перемоги на «Євробаченні» 2022 року почав виступати як соло-артист. Він повністю створює свої пісні сам: від написання текстів до продюсування, також займається хореографією. Метою премії є підтримка міжнародної кар'єри музикантів, зокрема вона допомогла вийти на світову арену артистам: ROSALÍA, Dua Lipa та Hozier. Кілька років поспіль премію отримували українські артисти: у 2021 лауреаткою MME Awards стала alyona alyona, яка додатково отримала найбільше голосів публіки у номінації Public Choice Award, здобувши подвійну перемогу; у 2022 році перемогла Alina Pash; а премію 2023 року в номінації Public Choice Award отримала Jerry Heil. Усіх переможців буде оголошено 15 січня під час церемонії MME Awards у межах фестивалю ESNS у Гронінгені (Нідерланди). Загалом буде вручено сім нагород: п'ять MME Awards, один Grand Jury Prize і один Public Choice Award. Кожен переможець отримає 10 тисяч євро, а володар Grand Jury Prize – додатково ваучер на «зелений тур» (організацію екологічних гастролей) на 5 тисяч євро. Переможець MME Public Choice Award 2026 отримає 5 тисяч євро. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/ukrajinskogo-spivaka-carpetman-nominuvali-na-premiyu-yevropeyskogo-soyuzu-310914/>

Шльоп-шльоп-шльоп. Чи прокатять Олю Полякову на «Євробаченні»? – Лєна Чиченіна

Співачка О. Полякова повідомила, що подає заявку на участь у нацвідборі на «Євробачення-2026» і звертається до Суспільного з проханням

змінити правила. Оскільки конкретики у проханні не прозвучало, авторка припускає, що йдеться про відвідини росії після початку війни (розділ 4 «Умови участі у Відборі»). Докладніше:

<https://antonina.detector.media/mediatresh/post/225690/2025-10-17-shlop-shlop-shlop-chy-prokatyat-olyu-polyakovu-na-ievrobachenni/>

Візуальні мистецтва

Три роботи сучасних українських митців у новій постійній експозиції Музею мистецтва в Лодзі. – Катерина Яковленко

Музей мистецтва (Muzeum Sztuki) в Лодзі 17 жовтня перевідкрив свою постійну експозицію XX та XXI століть, до якої додав три роботи сучасних українських митців – К. Лисовенко, Л. Наконечної та М. Рідного. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1143154-tri-roboti-sucasnih-ukrainskih-mitciv-u-novij-postijnij-ekspozicii-muzeu-mistectva-v-lodzi/>

«Я колекціоную рухи, жести або символічні знаки сьогодення»: бліц із художницею Аліною Соколовою. – Анастасія Курінська

А. Соколова – мультидисциплінарна художниця з Ужгорода. У 2020 році увійшла у короткий список PinchukArtCentre Prize, у 2024-му здобула Schiele Award, а у 2025-му стала лауреаткою Erste Bank Art Award. До 22 жовтня у галереї Das Weisse Haus у Відні триває персональна виставка мисткині «Ambivalent Feeling of Staying Alive». В інтерв'ю вона розповідає про навчання за кордоном, участь у преміях, інтерпретацію робіт та плани на майбутнє. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1140982-a-kolekcionuu-ruhi-zesti-abo-simvolichni-znaki-sogodenna-blic-iz-hudozniceu-alinou-sokolovou/>

У Києві та трьох містах покажуть евакуйовану з Покровська скульптуру «Оригамі Олень». – Микита Кишиневський

Художниця Ж. Кадирова вирушає в тур Україною. На зустрічах у Києві, Ясінях, Івано-Франківську та Львові продемонструють її скульптуру «Оригамі Олень». Під час подій буде живе спілкування з мисткинею, виступи електронних музикантів та диджеїв, а також перегляд стрічки «ВПО», у створенні якої брала участь Н. Дяченко. Ця картина розповідає про евакуацію скульптури з Покровська у 2024 році. Також команда документалістів зніматиме продовження фільму, який покаже шлях твору до Венеції. Перша подія відбудеться 22 жовтня в Києві в просторі «Кудрявка». Далі події пройдуть 24 жовтня в Ясінях, 25 жовтня в Івано-Франківську та 26 жовтня у Львові. Докладніше:

<https://shotam.info/u-kyievi-ta-trokh-mistakh-pokazhut-evakuyovanu-z-pokrovska-skulpturu-oryhami-olen/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

У Києві стартував дев'ятий фестиваль «Тиждень критики». – Валерія Буняк

Фестиваль триватиме до 22 жовтня та покаже 25 стрічок. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244939/2025-10-17-u-kyievi-startuvav-devyaty-festyval-tyzhden-krytyky/>

КМКФ «Молодість» оголосив фільми Національного конкурсу та програми «Українські прем'єри». – Валерія Буняк

До Національного конкурсу увійшло 17 короткометражних стрічок, а до програми «Українські прем'єри» – 6 фільмів. 54-й Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість» відбудеться в Києві з 25 жовтня по 2 листопада за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/244955/2025-10-17-kmkf-molodist-ogolosyv-filmy-natsionalnogo-konkursu-ta-programy-ukrainski-premiery/>

Режисер Сергій Маслобойшиков отримає почесного «Скіфського оленя» за внесок в українське кіномистецтво. – Ксенія Білаш

54-й кінофестиваль «Молодість» оголосив програму спеціальних подій та українських прем'єр. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/18/702256_rezhiser_sergiy_masloboyshchikov.html

Український фільм «Тиха повінь» Дмитра Сухолиткого-Собчука – у головному конкурсі фестивалю IDFA. – Катерина Гладка

Світова прем'єра нового документального фільму «Тиха повінь» українського режисера Д. Сухолиткого-Собчука відбудеться на найпрестижнішому фестивалі документального кіно світу – IDFA (International Documentary Film Festival Amsterdam). Українську стрічку відібрано до Міжнародної конкурсної програми фестивалю, де вона змагатиметься за головну нагороду серед інших 12 фільмів з усього світу. Фестиваль проходитиме з 13 по 23 листопада в Амстердамі. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/18/702143_ukrainskiy_film_tiha_povin.html

Український документальний фільм увійшов до шортлиста престижної кінопремії Європи. – Марія Примич

Стрічка «Пісні землі, що повільно горить» режисерки О. Журби увійшла до короткого списку на European Film Awards у категорії «Найкращий документальний фільм». Картина демонструє життя в Україні під час перших двох років російського вторгнення і намагається руйнувати романтизоване ставлення до росії за кордоном. Результати голосування буде оголошено 18 листопада. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/pisni-zemli-shho-povilno-gorit-uviyshov-do-shortlista-premiyi_n2936413

«Гра в кальмара» для невибагливих: рецензія на фільм «10 блогерят». – Ярослав Підгора-Гвяздовський

В український кінопрокат вийшла детективна комедія «10 блогерят». Вона зібрала чимало відомих людей у касті, які грають самі себе: аlyona аlyona, О. Сумська, О. Терен, Т. Цимбалюк та ін. Стрічка анонсується як «провокативна історія про хейт, соцмережі та культуру публічного осуду». На думку автора,

виробники з провокацією перестаралися. Він пояснює, чому замість походу в кінотеатр краще залишитися вдома. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/recenziya-na-film-10-blogeryat-310926/>

Десять великих камео у неспішній комедії. – Андрій Кокотюха

Критичний відгук на стрічку «10 блогерят». Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/244958/2025-10-18-desyat-velykykh-kameo-u-nesmishniy-komedii/>

Фільм «Медовий місяць» вийшов на Київстар ТБ

17 жовтня на платформі «Київстар ТБ» відбулася ексклюзивна прем'єра повнометражного фільму «Медовий місяць» режисерки Ж. Озірної. Докладніше:

<https://bit.ua/2025/10/film-medovyj-misyats-vyjshov-na-kyivstar-tb/>

Література. Книговидання

Який вигляд має український стенд на Франкфуртському книжковому ярмарку. – Євгенія Рубан

15 жовтня Україна відкрила національний стенд на Франкфуртському книжковому ярмарку. Фокус-темою цього річного простору стала – Filling in («Доповнення»). Український павільйон розмістився на майже 200 м². Його дизайн натхненний орнаментами В. Кричевського – творця українського архітектурного модерну. На національному стенді представлено понад 300 видань від 35 українських видавництв. В рамках Франкфуртського книжкового ярмарку Україною заплановано понад 30 дискусій, зустрічей з авторами та презентацій перекладів українських книжок англійською й німецькою мовами. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/yak-viglyadaye-ukrajinskiy-stend-na-frankfurtskomu-knizhkovomu-yarmarku-310919/>

Знаходження сили одне в одному. Репортаж із 32 Львівського міжнародного BookForum. – Олесь Василюк

Як пройшов 32 BookForum, про тематичні кластери, ключові думки форуму. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/books/znahodzhennya-syly-odne-v-odnomu-reportazh-iz-32-lvivskogo-mizhnarodnogo-bookforum/>

Конспект дискусії про літературу як безпечне місце пам'яті та травми. – Аліна Колотесва

Конспект дискусії 32 BookForum про роль літератури у складні для людини часи. Ю. Прохасько, Б. Коломійчук і А. Кратохвіл – про літературу як безпеку і пам'ять. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/books/konspekt-dyskusiyi-pro-literaturu-yak-bezpechne-misce-pamyati-ta-travmy/>

Чотирьох українських письменників номінували на премію Астрід Ліндгрєн

Загалом на Меморіальну премію імені Астрід Ліндгрєн 2026 року номіновано 263 кандидати з 74 країн світу. Україну на премії представляють І. Андрусяк, О. Дерманський, А. Кокотюха і Г. Вдовиченко. Докладніше:

<https://chytomo.com/chotyrokhyukrainskykh-pysmennyykiv-nominuvaly-na-premiyu-astrid-lindgren/>

У Чехії і Німеччині вийшли переклади трьох українських книжок про досвід війни

Німецьке видавництво Transit Buchverlag опублікувало переклад книжки А. Любки «З тилового боку війни. Літературні репортажі» під назвою «Die Rückseite des Krieges. Literarische Reportagen». Її переклали О. Кратовіль і Й. Квек. Берлінське видавництво Avant-Verlag опублікувало графічний роман «Eine kurze Geschichte eines langen Krieges. Russland gegen die Ukraine» («Коротка історія довгої війни. Росія проти України»), створену М. Найєм у співпраці з художниками Ю. Вус та І. Кипібідою. Текст переклала з української Д. Величко. У чеському видавництві Host побачила світ книжка В. Кім «Pláč, sestro, směj se» («Плач, сестро, смійся») у перекладі Д. Чепцової. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-chehii-i-nimechchyni-vyjsly-pereklady-trokh-ukrainskykh-knyzhok-pro-dosvid-vijny/>

Музейна справа

Колекцію Острозького музею поповнило чотири картини з пам'ятками міста

У стінах Краєзнавчого музею Державного історико-культурного заповідника Острога (Острозький замок) завершилася всеукраїнська виставка «Замки і палаци України», яка представила живописні образи історичних фортець, палаців і садів з різних куточків країни. Після виставки колекцію Острозького музею поповнило чотири картини з пам'ятками міста. До музейного фонду роботи передали Н. Демедюк (Кругла вежа XVI ст. в Острозі), С. Федас (Острог. Замковий ансамбль – Вежа Мурована та Богоявленський собор), Т. Мельник (Кругла вежа в Острозі) та В. Шустова (Острог. Замок князів Острозьких). Докладніше:

<https://ostrog.rayon.in.ua/news/842781-kolektsiyu-ostrozkogo-muzeju-popovnilo-chotiri-kartini-z-pamyatkami-mista>

У Херсоні відбулась фотодокументальна виставка про історію Каховської ГЕС

Експозицію «Каховська ГЕС: від пуску до руйнування» підготували фахівці Державного архіву Херсонської області до 70-ї річниці запуску першої турбіни гідроелектростанції. Представлені документи та світлини висвітлюють всю історичну хронологію знакової для Херсонщини гідропоруди: від перших проєктних креслень до терористичного підризу греблі окупантами у червні 2023 року. Окремий блок матеріалів розкриває болючу тему примусового переселення мешканців із зони затоплення та знищення унікальних природних

територій. «Представлені документи демонструють повторюваність практик тоталітарних режимів – від руйнування природних ландшафтів і культурної спадщини радянським режимом у XX столітті до сучасного злочину екоциду, який влаштували росіяни», – зазначила директорка Державного архіву Херсонської області І. Лопушинська. Джерело:

<https://kakhovka.rayon.in.ua/news/842865-u-khersoni-vidbulas-fotodokumentalna-vistavka-pro-istoriyu-kakhovskoi-ges>

рф знищила третину будівлі краєзнавчого музею у Херсоні. – Дар'я Лобанок

російські війська після того, як розграбували Херсонський краєзнавчий музей, продовжують його знищувати. Нині зруйновано третину будівлі. За словами працівників, росіяни упродовж трьох тижнів ведуть прицільний вогонь по закладу. Музей звертається до світової спільноти із закликом зробити все можливе, аби запобігти руйнуванню історичних об'єктів у Херсоні. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rf-znishchila-tretinu-budivli-krayeznavchogo-muzeyu-u-hersoni-310915/>

Охорона культурної спадщини

КМДА включила до переліку пам'яток будинок, де працював гетьман Скоропадський. – Євгенія Рубан

Департамент охорони культурної спадщини Київської міської державної адміністрації включив до Переліку пам'яток будинок у Печерському районі столиці. В ньому у 1918 році зупинявся український гетьман Павло Скоропадський. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/kmda-vklyuchila-do-pereliku-pam-yatok-budinok-de-pracyuvav-getman-skoropadskiy-310921/>

Після десятиліть руйнації відреставрують фасад театру Заньковецької у середмісті Львова. – Анастасія Большакова

У Львові реставрують фасад Національного академічного українського драматичного театру імені Марії Заньковецької. Будівля XIX століття є пам'яткою архітектури національного значення. Міська влада об'єдналася разом з підприємцями, щоб завдяки розміщенню тимчасової реклами на фасаді відремонтувати найбільш пошкоджену сторону будівлі – по лівому боку від Оперного театру. «Першим етапом стане встановлення риштувань за кошти місцевого підприємця. Далі, за підтримки „Київстар“, на фасаді театру на вісім місяців розмістять рекламні банери національного-мобільного оператора. Усі отримані від реклами кошти за цей період, а це 1,8 млн грн, буде скеровано закладу на реставраційні роботи. Замовником робіт виступатиме сам театр», – розповіли у міськраді. Там наголошують, що театр неодноразово готував проєктну документацію та звертався до державних органів. Будівля фактично перебуває в аварійному стані та з часом ситуація лише погіршується. Втім держава не мала коштів, щоб повністю відремонтувати фасад театру. Всього на ремонт необхідно приблизно 8 мільйонів гривень. «Хоча будівля не є у власності міста, вона розташована у самому центрі Львова. Усі вільні кошти з

міського бюджету ми спрямовуємо на підтримку ЗСУ та важливі для міста програми, натомість будівлю потрібно рятувати вже сьогодні. Тому ухвалили тимчасовий механізм, який дозволяє зберегти пам'ятку за участі приватного бізнесу. Відтак усі кошти від реклами без винятку підуть на реставрацію цього фасаду», – додав керуючий справами виконавчого комітету Львівської міської ради Є. Бойко. Після завершення восьмимісячного терміну міська рада розглядатиме можливість розміщення реклами інших підприємств, які захочуть долучитися до відновлення історичної споруди. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-lvovi-vidrestavruyut-fasad-teatru-zankoveckoji-310934/>

На Львівщині за 6,6 млн грн відреставрували дерев'яну церкву XVII століття. – Наталія Шутка

18 жовтня у селі Кліцько Комарнівської громади на Львівщині відбулася урочиста свята літургія з нагоди завершення реставрації дерев'яної церкви Успіння пресвятої Богородиці – пам'ятки архітектури національного значення, яку зведено на початку XVII століття. Як повідомили у Львівській облраді, реставраційні роботи коштували обласному бюджету майже 6,6 млн грн і тривали впродовж 2024–2025 років. Докладніше:

https://zaxid.net/na_lvivshhini_za_66_mln_grn_vidrestavruvali_derevyanu_ts_erkvu_hvii_stolittya_n1621624

У Луцьку історичну будівлю на Драгоманова повернули у власність громади

Верховний Суд залишив у силі рішення про визнання недійсним договору купівлі-продажу нежитлового приміщення на вулиці Драгоманова, 1, у Луцьку. Пам'ятку архітектури, яку незаконно продали майже 20 років тому, повертають до комунальної власності, повідомив міський голова Луцька І. Поліщук. Докладніше:

<https://lutsk.rayon.in.ua/news/842837-u-lutsku-istorichnu-budivlyu-na-dragomanova-povernuli-v-komunalnu-vlasnist>

Бібліотечна справа. Читання

У Львові відновили унікальну бібліотеку з виданнями про мистецтво. – Богдана Чехович

У Львові повернули з небуття бібліотеку видань про архітектуру, дизайн і мистецтво, повідомила пресслужба Центру архітектури, дизайну та урбаністики «Порохова вежа». Архів налічує більше 7000 примірників видань, найстарішим – близько 200 років. Серед перлин колекції – альбом із кресленнями та інтер'єрами Віденської опери (1885), один із найстаріших оригіналів туристичного гідів «Oxford City and University» (1893), альбом гравюр Альбрехта Дюрера. Фонд упорядкували й запускають у новому форматі – читальної зали та дослідницького простору «Візарій». Він запрацює в Центрі архітектури, дизайну та урбаністики «Порохова вежа» з 20 жовтня. Тоді ж почне діяти онлайн каталог. «Для відвідувачів це шанс працювати з матеріалами, яких немає онлайн, а для Львова – поява локації про архітектуру та урбаністику, що

поєднує дослідження, освіту і публічні події, – пояснює директорка „Порохової вежі” А. Єфименко. – „Візарій” – це нова типологічна одиниця, котра характеризує цей простір». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2025/10/18/702252_lvovi_vidnovili_unikalnu.html

Лобода виступила на весіллі футболіста Хайкіна, що «пишається російським паспортом», – блогер. – Адріана Муллایнова

Українська співачка С. Лобода опинилася у центрі скандалу після виступу на весіллі футболіста М. Хайкіна, що відбулося у Франції. Під час святкування артистка виконала свій відомий хіт «40 градусів». Фрагмент відео з виступу поширив український шоубіз-блогер Б. Беспалов. Хайкін – спортсмен, який «пишається російським паспортом». Воратар і надалі публічно позиціонує себе як представника юнацької та молодіжної збірних росії, у складі яких він грав у 2010-х роках, попри наявність британського та ізраїльського громадянств. За словами Беспалова, Лобода намагалася приховати свою участь у приватному заході. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-loboda-vistupila-na-vesilli-vorotarya-zbirnoi-rosii>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm